A°. 1829. N°. 42.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag *den 5 September*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der stad BREDA brengen bij deze ter kennisse der ingezetenen, dat, in den loop der aanstaande week, door de heeren Opper-Brandmeesters, vergezeld door den Kommissaris van Policie en den Stads-Architekt, zal worden gedaan eene generale brandschouwing, waarbij naauwkeurig zal worden gelet of de stookplaatsen behoorlijk zijn gezuiverd, en of alle brand- en andere ligtvuurvattende stoffen, op eenen genoegzamen afstand van de schoorsteenen en andere stookplaatsen zijn verwijderd en geborgen.

Met uitnoodiging, om gemelde Opper-Brandmeesters in hunne te doene inspectien geenzins te belemmeren, of dezelve, op eenigerhande wijze, onheusch te bejegenen, en met waarschuwing voorts, dat allen en een iegelijk, zonder onderscheid, die zal worden bevonden in contraventie van het reglement op het weren van brand, zal worden beboet of gestraft, overeenkomstig de bepalingen, bij gemeld Reglement tegens de overtreders gestatuëerd.

BREDA, den 3 September 1829.

DE ROIJ, vt.

Ter ordonnantie van denzelven;

De secretaris der stad,

H. W. SCHäUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, — 4 September.

Het was zeer wel te voorzien, dat de laatste besluiten over het gebruik der landstaal van den 28sten Augustus, in ons vorig nummer medegedeeld, tot menigvuldige aanmerkingen van de zijde der zuid-nederlandsche bladschrijvers aanleiding zouden geven. Tijd en plaats veroorloven ons niet, dezelve te herhalen, veelmin de in het oog loopende ongegrondheid er van te betogen. Om echter onzen lezer eenigzins met dezelve bekend te maken, nemen wij het slot over van een zeer wel geschreven artikel, uit het *Journal de Gand*, waarin de vinnigste dier aanmerkingen opgenomen en bestreden worden; luidende dit slot als volgt:

» Wij hebben, in de dagbladen der oppositie, de wijze van denken over deze beide besluiten gezocht van de zoodanigen, welke met de grootste warmte ten voordeele van de vrijheid der taal pleiten. *Le Belge* wenscht de intrekking van alle vorige besluiten. *Daar is ongetwijfeld eenige verbetering gekomen*, zegt hij, *maar deze is niet voldoende.* Deze taal komt ons constitutionneel voor, en wij laten hem, bij ons antwoord, desaangaande regt wedervaren. Maar wat zullen wij zeggen van den *Courrier des Pays-Bas*, welke een twee kolommen lang artikel, waarin hij geen woord van de zaak in kwestie gewaagt, met eenige uitroepingen begint? Hij vindt *onbeschaamdheid*, *bitteren spot*, *onregtvaardigheid*, *ongerijmdheid*, *onnozele domheid*, enz. enz., in den maatregel, bij welken de regering eenen te regt staanden Vlaming toestaat, dat hij zich in het fransch mag verdedigen.

» Dat men, gelijk *le Belge*, den vorm der besluiten gispt, dat men, gelijk hij, beweert, dat de maatregel ongenoegzaam is, om dat dezelve zich niet verder uitstrekt, dan tot het wegnemen der misbruiken, welke de regering als duidelijk bewezen beschouwt, zoo iets laat zich begrijpen. Maar dat *de Courrier*, op het zien eener verbetering, die hij onvolledig vindt, zich veroorlooft, te verklaren, *dat deze verbetering slechts eene kleingeestige en schandelijke reparatie is*, welke de natie het gouvernement in geenen deele *zal dank wijten*, dit gaat te verre.

» Zoo dat dan de regering, volgens deze schrijvers, willekeurig is, indien zij de gevraagde maatregelen niet neemt, en dat deszelfs weldaden *kleingeestig* en *schandelijk* zijn, indien zij ze niet volkomen naar den zin van den *Courrier* c. s. neemt. Alzoo heeft de nieuwe wet op de drukpers, de vrijgevigste van alle de op dat onderwerp bekende wetten, in plaats van de oppositie te voldoen, hare vorderingen opzigtelijk andere onderwerpen nog vermeerderd. Wat de regering ook doen of zeggen moge, zij willen steeds kleingeestigheid in hare inschikkelijkheid en despotisme in hare weigeringen vinden. Verwijten als zij toegeeft, verwijten als zij weigert.

» Maar als men nu ook onze gedachten weten wil, zoo zijn wij van oordeel, dat de beide besluiten, waarbij het goed verstand der contrakten en derzelven redactie begunstigd en den beschuldigden een onschatbaar voorregt verzekerd wordt, eene ontzaggelijke schrede tot nieuwe verbeteringen doen en reeds in zich zelve groote verbeteringen bevatten. Wij zullen dezelve dan tegen alle aanvallen verdedigen; want de regering behoort toch, voor hare vrijgevige inschikkelijkheid, iets anders in te oogsten dan ondankbaarheid en kleinachting, al ware het slechts, om haar in dien weg van verbeteringen te versterken, welke de *Courrier* dan met woorden zonder zin mag te keer gaan. Deze woorden zullen, wij zijn er zeker van, de erkentenis van alle goede ingezetenen niet verminderen."

— De verschillende berigten, zoo van Frankfort, als van Weenen zelven, spreken de, in ons jongste nommer, uit Weenen, medegedeelde vredelievende tijdingen wel niet alleen niet tegen; zij bevestigen die zelfs; maar zij spreken niet van het zenden van turksche gemagtigden naar het russiche hoofdkwartier, zoo min als van eenige schorssing der krijgsbedrijven.

— Onderscheiden dagbladen melden, dat Z. M. de keizer van Rusland den graaf *Diebitsch* en deszelfs nakomelingen den bijnaam van *Sabalkanski*, dat is, overtrekker van den Balkan, geschonken heeft, ter nagedachtenis aan dit roemrijk wapenfeit.

— Uit Odessa heeft men officiele berigten, nopens de aldaar uitgebroken pestziekte, van den 12. De bezorgdheid, die onder de inwoners, ten gevolge eener onlangs aan de duidelijke kenteekenen der pest overledene vrouw, had plaats gegrepen, begon langzamerhand weder te bedaren. Sedert den 8 was er niets voorgevallen, dat tot de minste verdenking aanleiding kon geven. Intusschen ging de regering voort, met alle moogelijke maatregelen te nemen, om de ziekte in den aanvang te stuiten. Er waren onderscheidene commissien benoemd, om de huizen te onderzoeken, en waar het noodig was, berookingen te doen. Ook had de regering, bij een reglement, alle de voorschriften en voorbehoedmiddelen aan de inwoners kenbaar gemaakt, welke vereischt worden in eene stad, die met de pest bedreigd wordt. Een gedeelte daarvan was evenwel nog niet in werking gebragt, omdat het gevaar nog niet zoo dringend was. In het dorp Kujalnik, tusschen het binnen- en buiten-kordon gelegen, hadden zich mede eenige pestteekenen vertoond.

— Wij hebben, in sommige afdrukken van ons vorig nummer, korteling gewag gemaakt van het ongeluk, op den 25 ll., in der kolenmijn l'Esperance, te Seraing, nabij Luik, voorgevallen. Zie hier eenige bijzonderheden deswegens: Toen de mijn sprong, schrijft men van daar op den dag na het ongeluk, waren er 56 arbeiders aan het werk, waarvan er twintig onmiddelijk uit de mijn gehaald werden, van welke er echter verscheiden reeds overleden zijn, of nog met den dood worstelen; 34 der overigen zijn op het oogenblik der uitbarsting omgekomen, terwijl twee anderen, welke verre van de plaats der uitbarsting aan den arbeid waren, hoegenaamd geen letsel bekomen hebben. Kort na de eerste uitbarsting, had er eene tweede plaats. Daar zijn ook nog negen paarden bij de ramp omgekomen. Veel werklieden zijn dood gevonden, baarblijkelijk in de houding, welke zij, op het oogenblik der uitbarsting, hadden. Het dorp Seraing alleen heeft 28 inwoners verloren. Onder de genen, welke ter hulp gesneld zijn, wordt, in de eerste plaats, de pastoor van Seraing genoemd, dewelke bijna een slagtoffer van zijne menschlievendheid zou geworden zijn.

— Bij het berigt, hetwelk wij, in de laatste afdrukken van ons vorig nommer, wegens de nederlaag der troepen van dom *Miguel* op het

eiland Terçeira hebben medegedeeld, kunnen wij nog voegen, dat deze landings troepen, behalve de 1200 man aan doden, gekwetsten en gevangenen, nog meer dan 1200 snaphanen, twee vier en twintig ponders en twee kannonneer-sloepen verloren hebben. In het, door den ridder *Antonio de Mello*, aide-de-camp van den graaf de *Villa-Flor*, naar Engeland overgebragt rapport, waarvan wij mede in opgemelde afdrukken van ons vorig nommer gewag gemaakt hebben, wordt nog daarenboven van 1500 man gesproken, welke verdronken zouden zijn. De luitenant-kolonellen *Azevedo* en dom *Gil Annes d'Acosta* waren van de zijde der Portugezen gebleven; de luitenant-kolonel *Doulet* en de kolonel der jagers waren onder de krijgsgevangenen. De eilanders hadden slechts 3 officieren en 9 soldaten aan doden en 25 gekwetsten bekomen.

Na het gevecht had de graaf *de Villa Flor* eene proclamatie afgekondigd, waarin de volgende zinsneden voorkomen: » De vijand heeft onze kusten verlaten, met zijne lijken overdekt; hij wilde dezelve met ons bloed drenken. De Voorzienigheid heeft de bloeddorstige bevelen, welke hij tegen de bezetting en de getrouwe ingezetenen had uitgevaardigd, tegen hem zelven gekeerd. Meer dan de helft zijner soldaten is door het staal of in de golven omgekomen, of zijn van hunne edelmoedige overwinnaars ontvangen, zoo als godsdienst en menschelijkheid het gebieden, terwijl de bevelen der tijrannij hun geboden, niemand onzer te sparen, indien wij overwonnen wierden."

— De graaf *de Villa Flor* had, eenige dagen voor gezegde landing, de volgende dagorde uitgevaardigd:

» De verschijning van een aanzienlijk getal schepen voor ons eiland laat geenen twijfel over, of de aanhangers van den dwingeland hebben eene landing in den zin. De kommandant en chef haast zich, zulks, zijne dappere krijgsmakkers, te melden. De oogen van Europa en der geheele wereld, zoo wel als die onzer beminde koningin, zijn op u gevestigd. Alles begunstigt ons; onze zaak is heilig en onze kust bijna ongenaakbaar; zoodat onze verdediging geene zwarigheid oplevert en alles van uwen moed en van uwe krijgstucht afhangt. Indien de troepen van den verweldiger ons eiland met hunne tegenwoordigheid durven bezoedelen, zullen zij reden hebben, zich deswegens te beklagen. Ons vaderland zal ons toejuichen en wij zullen onze wettige koningin de onsterfelijke laauweren van den zuiversten en edelsten roem aanbieden."

Behalve deze bijzonderheden blijkt nog, uit een verslag van opgemelden graaf *de Villa Flor*, dat de *Miguellisten* de landing beproefd hebben in den zeeboezem van Villa de Praija, die omstreeks vier uren ten oosten van Angra, de hoofdstad van Terçeira ligt; dat de sterkte van de bezetting der batterijen op dat punt niet veel meer dan 400 man bedroeg, en dat de verdedigers van Terçeira in het geheel 338 soldaten en eenige officieren gevangen gemaakt hebben.

'S Gravenhage, — 3 September.

Het Koninklijke Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, heeft, den 31sten Augustus en 1 September, onder het voorzitterschap van den heer *J. Teissèdre l'Ange*, deszelfs twee en twintigste Algemeene Vergadering te Amsterdam gehouden. De heer *C. A. den Tex* nam daarbij de betrekking van sekretaris waar. Voor het volgende Instituuts-jaar is de heer *H. H. Klijn* tot algemeenen voorzitter verkozen, terwijl de post van algemeenen sekretaris voor dat jaar op den heer *J. de Vos Willemsz.* is overgegaan.

Brussel, — 4 September.

H. M. de koningin, van H. H. K. K. H. H. de prinsessen, *Frederik* en *Marianne* vergezeld, hebben gisteren onzen planten-tuin met hoogstdezelver bezoek vereerd en de verschillende voortbrengselen der tuiniers-kunst met belangstelling bezigtigd. Des avonds had het aangekondigde feest plaats, hetwelk met een concert van de muzijkanten der bezetting begon. De geheele voorgevel van den planten-tuin was heerlijk verlicht. Insgelijks waren de broeisen van binnen geillumineerd. Ruim ten elf ure werd er een vuurwerk afgestoken. Het geheele feest was met zeer veel smaak ingerigt; ook waren de belendene binnen-singels en straten opgepropt vol van menschen. Alle voorzorgen waren zoodanig genomen, dat er niet het minste ongeluk plaats gehad heeft.

— Naar men verneemt, is de nieuwe redactie van het *Wetboek van Strafvordering*, hetwelk in de aanstaande zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal ter tafel zal worden gebragt, reeds ter persse.

— Z. M. heeft, bij besluit van eergisteren, eene jaarlijksche toelage van *f* 100 ieder, bij wijze van gratificatie, aan twee vikarissen van het bisdom Doornik toegelegd.

— De heer *Charles Duval*, oud lid der nationale vergadering, en van den raad der vijfhonderd, is, in het tachtigste jaar zijns ouderdoms, te Huy, werwaarts hij, ten gevolgen der gebeurtenissen in 1815, de wijk genomen had, overleden.

— La *Gazette des Pays-Bas* neemt, uit het engelsch dagblad *the Times*, den volgenden brief over:

(Particuliere correspondentie van The Times.)

Ik kan u verzekeren, dat de zaken in het Oosten weldra geschikt zullen wezen. Het is nog wel niet officieel, maar niet te min zeker, dat Engeland, met gemeen overleg van Oostenrijk en Pruisen, door onzen ambassadeur, de Porte op eene diplomatieke wijze heeft doen aanzeggen, dat er eene voor Rusland eervolle vrede gesloten en eene genoegzame schadeloosstelling aan die mogendheid gegeven moest worden. De ambassadeur zal den sultan, indien hij tot die laatste poging tot bemiddeling van de zijde van Engeland niet wil toetreden, verklaren, dat Engeland, van deszelfs oude belofte ontslagen, de Russen te land en ter zee zal bijstaan en dat er alsdan geen middel tot onderhandeling meer zijn zal. Dat zijn geene losse geruchten; maar ik heb dit berigt van een der leden van den raad van prins *Estherhazij*, enz. enz.

JONISCHE EILANDEN.

Corfu, — 4 Augustus.

De berigten uit Griekenland zeggen, dat de nationale grieksche vergadering, den 23 Julij, te Argos, door eene aanspraak van den president, graaf *Capo d'Istria*, is geopend geworden. De opgekomene afgevaardigden waren talrijk. Wie tot president dezer vergadering benoemd worden zou, was nog niet bekend; maar men geloofde algemeen, dat de keuze op den admiraal *Miaulis* zou vallen.

Patras en het kasteel van Morea zijn door de fransche troepen ontruimd en aan de Grieken overgeleverd. De fransche troepen zijn thans in Messenie bij elkander getrokken. De kolonel *Raikoff* is tot kommandant van Patras en van het kasteel van Morea benoemd.

Er hebben van tijd tot tijd gevechten tusschen de Turken en Grieken, op het vaste land, plaats. Onder anderen is er, den 4 Julij, nabij Theben, een gevecht voorgevallen, dat geheel ten voordeele der Grieken is uitgevallen. De Turken hebben 250 man aan dooden en gekwetsten verloren. Het verlies der Grieken, zoo aan dooden als gekwetsten, was zeer gering. Drie turksche vaandels en verscheidene gevangenen zijn in handen der overwinnaars gevallen.

TURKIJE.

Belgrado, — 17 Augustus.

De pacha heeft eenen courrier van Adrianopel ontvangen, die hem de gewigtige tijding heeft aangebragt, dat de grootvizier, met een gedeelte zijner troepen, Schumla verlaten had, en, den weg over Karnabat genomen hebbende, gelukkig te Adrianopel aangekomen was, om die stad te verdedigen. Deze tijding heeft vreugde onder de Turken gebragt. Daar de jongste russische tijdingen, welke ons, over Bucharest, van het hoofdkwartier te Aidos toegekomen waren, een treffen tusschen de Russen en 10,000 Turken te Karnabat aangekondigd hebben, zoo is het zeer waarschijnlijk, dat de groot-vizier bij dat gevecht tegenwoordig geweest is.

Semlin, — 18 Augusus.

Brieven van Sophia melden, dat de toestand van den grootvizier, te Schumla, zeer benauwd is, en dat hij den generaal *Krassouski* voorgesteld had, om te kapituleren, doch dat deze zulks had afgeslagen.

MAROKKO.

Tanger, — 11 Augustus.

De oefeningen met kanon, welke, gedurende de laatste week, binnen de spaansche vesting Ceuta hebben plaats gehad, alarm onder de Mooren in de ommestreken hebbende verwekt, klaagden deze deswegens aan het gouvernement, dat deze oefeningen slechts ten doel hadden, om hen aan het gebulder van het geschut te gewennen, en dat de Spanjaarden, hen alzoo onoplettend gemaakt hebbende, hen vervolgens, te gelijk met de Oostenrijksche benden, zouden komen aanvallen. De keizer zond eene nota deswegens aan den spaanschen consul, den heer *Briaré*, dewelke terstond den gouverneur van Ceuta daarvan verwittigde, met dat gevolg, dat de oefeningen met kanon voor dit jaar gestaakt zijn. De moorsche troepen, welke reeds tegen Ceuta aanrukten, hebben daar op bevel bekomen, om terug te trekken.

De oostenrijksche vlootvoogd *Bandiera* blijft alle de steden en dorpen op onze kust onophoudelijk met zijn smaldeel verontrusten. Op den 8sten heeft hij, gedurende een gedeelte van dien dag, de stad Rabat beschoten. De moorsche ruiterij, die voor eene landing vreesde, is, in groote menigte, derwaarts gesneld.

De, door het spaansche gouvernement, nieuwbenoemde consul, om den heer *Briaré* voormeld te vervangen, is heden alhier aangekomen; maar hem is verboden geworden, aan wal te komen, zoo hij niet eerst de geldsommen betaalt, welke de keizer van Marokko van Spanje vordert.

GROOT-BRITTANIE.

LONDEN, — 1 September.

Wij hebben, zegt *the Morning Chronicle*, eenen brief onder de oogen gehad, door iemand, die aan de engelsche ambassade te Konstantinopel geattacheerd is, geschreven. Deze brief zegt, in ondubbelzinnige bewoordingen, dat alle verdere tegenstand van de zijde der Turken tegen de russische wapenen vruchteloos wezen zou. De schrijver gewaagt zelfs van het ontdekken eener in Konstantinopel zelve gesmeede zamenzwering, ten doel hebbende, om die hoofdstad den Russen in handen te leveren. Ook bevat deze brief nog het gewigtig berigt, dat de fransche en engelsche ambassadeurs besloten hadden, om zich ommiddelijk tot den kommandant en chef van het russische leger te wenden, ten einde hem ten minsten eene kortstondige wapenschorssing te verzoeken, uit vrees voor de verwoestingen en wanorden, welke noodwendig bij het binnen rukken der troepen zouden plaats hebben. Het is waarschijnlijk, voegt de briefschrijver er bij, dat dit verzoek door de groote meerderheid der bij de Porte geaccrediteerde europeaansche ministers zal ondersteund worden.

— Een brief van Bagota de Santa-Fe, van den 21sten Junij, meldt, dat het peruaansche fregat la Prueba, hetwelk de stad Quayaquil dekte, het zij door verraad, het zij bij toeval, in de lucht gesprongen is, dat de geheele equipage is omgekomen en dat deze omstandigheid de overgave van voormelde stad aan den generaal *Flores* wel ten gevolge zou kunnen hebben.

— De markies de *Barbecena* heeft, aan boord van het braziliaansche schip *l'Imperatriz*, te Portsmouth, den zich aan boord bevindende portugeesche constitutionelen verklaard, dat keizer dom *Pedro* hem den last had opgedragen, om donha *Maria da Gloria* naar Brazilie over te brengen. De keizer, zeide hij, bij die gelegenheid, zou zijne dochter steeds blijven beschermen en nimmer met dom *Miguel* in onderhandeling treden.

— *The Hampshire Telegraph*, en vervolgens alle dagbladen, hebben het volgend berigt medegedeeld: „Lord *Strangford* heeft gisteren bevel bekomen, om zich naar het hof van dom *Miguel*, koning van Portugal, te begeven. Het fregat *Briton*, kapitein *Gordon*, heeft last bekomen, om zijn lordschap naar Lissabon over te brengen."

— Het gerucht van eenen tusschen de Russen en Turken gesloten wapenstilstand heeft eene daling in onze fondsen te weeg gebragt.

Van den 2den.

Men zegt, dat keizer *Nikolaas* er in toestemd, om, op grond van het traktaat van Ackierman, over den vrede te onderhandelen, maar dat Hoogstdezelve eene schadelingstelling van 100,000,000 harde piasters vraagt.

— De drie braziliaansche fregatten, *l'Imperatriz*, *la Maria Izabella* en *l'Izabella*, de keizerin van Braziliê, de koningin van Portugal en derzelver gevolg aan boord hebbende, zijn, den 20 Augustus, van Portsmouth, naar Rio-Janeiro onder zeil gegaan.

— Men verhaalt, dat lord *Strangford* naar het hof van dom *Miguel* gezonden zou worden; doch dit wordt van den ministerielen kant tegengesproken. De heer *Colin M' Kenzie* gaat met het fregat *Briton* naar Lissabon, om er den heer *Matthews* in den post van consul-generaal op te volgen.

— Ofschoon men hier geene latere stellige berigten uit het oosten ontvangen heeft, meent het ministerieel avondblad evenwel, dat de Sultan pogingen zal doen, om den aanmarsch der Russen, door het zenden van gevolmagtigden naar hun hoofdkwartier, te doen staken, en gelooft steeds, dat er over den vrede onderhandeld zal worden.

— Brieven van Gibraltar van den 12den Augustus, door ons dagblad *the Courier* medegedeeld, maken melding van eene tweede mislukte poging van de oostenrijksche zeemagt, om te Salee, op Marokkaansch grondgebied, eene landing te doen. De oostenrijksche vloot, uit een fregat, twee korvetten en eene brik bestaande, had, bij die gelegenheid, een verlies van 160 man aan doden, gekwetsten en gevangenen geleden.

— Van Malta wordt ons, in dato den 25 Julij, gemeld, datde president van Griekenland zich te Napoli di Romania bevindt. Te Poros lagen twee russische oorlog-schepen geankerd. Een ander gedeelte der russische vloot onder den admiraal *Heijden* lag tusschen Samos en Scio, terwijl het overige, onder bevel van den admiraal *Ricord*, in de Dardanellen lag. Op de ree van Malta lagen nog daarenboven twee engelsche, twee nederlandsche, twee russische en twee grieksche schepen.

FRANKRIJK.

PARIJS, — 2 September.

De heer *Chateaubriand* heeft zijne demissie als ambassadeur te Rome verzocht. Hij had tevens om eene audientie bij den koning aangehouden, ten einde hoogstdenzelven de redenen van dit zijn gedrag te ontvouwen; maar deze schijnt hem geweigerd te wezen. Intusschen is hij, sedert deze demissie, ten doel aan de scheldwoorden der ministeriële bladen. De *Gazette de France* onder anderen noemt hem *een afgevallen geest, door de genie van den Chaos bezeten, en aan alle geesten van den afgrond verbonden.*

—Het gedeelte van de zaal voor de vergadering der afgevaardigden, dat herbouwd moet worden, is thans afgebroken. Reeds zijn de fondamenten voor dat nieuwe gedeelte gelegd. Ook liggen de 24 kolommen van wit italiaansch marmer, welke het inwendige der nieuwe zaal zullen versieren, reeds op de kaai der Invalieden.

— H. H. M. M. de koning en koningin van Napels, als ook hoogstderzelver dochter, prinses *Christina*, aanstaande koningin van Spanje, zullen de reis naar Madrid over deze hoofdstad nemen.

— Onze oppositie-bladen vertellen ons heden, dat de wijngaardeniers in Champagne en in Lotharingen de gewoonte hebben, om den wijn van ieder gewas den naam te geven van de gebeurtenis of van den persoon, die, van den eenen oogst tot den anderen, het vermaardste geweest is. Thans zouden zij den wijn van het gewas van 1829 den naam van *de la Bourdonaye* (een der nieuwe ministers) gegeven hebben, omdat het gewas allerslechtst uitgevallen is, en de wijn niet duurzaam zal wezen.

— Brieven van Madrid, door eenige onzer dagbladen medegedeeld, verzekeren, dat er eene verandering in het spaansche ministerie op til is. De graaf d'*Ofalia* wordt als minister voor de binnenlandsche zaken, de heer *Palomares* als minister van financien en de heer *Gryals* als minister van justitie genoemd. De heer *Salazar* zou de portefeuille van marine behouden.

Het dagblad *la Quodidienne* gelooft aan eene verandering in het spaansche ministerie, doch meent tevens, dat gezegde brieven zich in de personen der nieuwe ministers bedriegen.

— Het zal ongetwijfeld den meesten onzer lezers nog wel voorstaan, dat de liedjes-dichter *Beranger*, wiens geestige dichtstukjes ongetwijfeld door vele hunner met graagte zullen gelezen zijn, uit hoofde van eenige te vrije dichtregelen tegen godsdienst en regering, die zekerlijk niemand prijzen zal, tot eene gevangenis van negen maanden en in eene geldboete van 10,000 francs verwezen is. De tijd dezer gevangenis zal nu weldra verstreken zijn, zoo dat de onvoorzigtige liedjes-dichter, die, volgens zijn eigen zeggen, »voormaals leefde, om liedjes te dichten, doch naderhand liedjes » dichtte, om te leven," weldra op vrije voeten zou zijn, ware niet de betaling der 10,000 francs boete een groote hinderpaal daar tegen.

— Men zegt, dat de heer *de Polignac* minister van het huis des konings van Frankrijk zal worden en dat de marschalk *Marmont*, hertog van Ragusa, hem in het ministerie van buitenlandsche zaken zal opvolgen.

— De *Gazette de France* begint heden met het volgende artikel: »De revolutionnaire factie legt tegenwoordig het mom geheel en al af. Een harer tolken, *le Courrier Français*, die, reeds in deszelfs nommer van den 13 Augustus, getracht had, de daden des konings met deszelfs eeden en beloften in tegenstelling te brengen, en daaruit op te maken, dat wij in den toestand zijn, waarin Engeland zich onder den laatsten der *Stuarts* bevond, durft heden, in een nieuw artikel: *van de restauratie en van de buitelanders* betiteld, deze restauratie als een juk aanduiden, en verklaren, dat de *Bourbons* vijanden van Frankrijk, en, zoo in als uitwendig, aan het juk van vreemde meesters onderworpen zijn.

— Van Perpignan wordt, in dato den 24sten Augustus, het volgende geschreven: „Indien men de alhier in omloop zijnde geruchten gelooven mag, zouden er op nieuw zestien personen, op last des graven *d'Espanna*, in hechtenis genomen zijn. Een dier personen zou, alvorens zijn huisgezin, waarschijnlijk voor altoos, te verlaten, het verlangen betoond hebben, om zijn testament te maken en eenen priester bij hem te mogen hebben, ten einde zijne laatste godsdienstpligten te vervullen, hetgeen hem zou zijn toegestaan. Deze zestien nieuwe slagtoffers van den gouverneur van Katalonie zijn ditmaal zonder eenig onderscheid van rang of staat en alleen op een los vermoeden van hunne wijze van denken gevat. Nog eenige dagen, en de uitgestrekte gevangenissen van Barcelona en Mont-Jouy zullen niet groot genoeg meer zijn, om alle de gevangenen te bevatten.

De 5 p^r^c^t. waren, aan de parijsche beurs van den 2den dezer, op 109 francs 80 cts. en de 3 p^r.c^t. op 80 . 60 genoteerd.

Mengelingen.

BESPOTTELIJKE MEDAILLE.

VERREGAANDE STOUTHEID DER COURANTIERS.

Wij hebben (in ons voorlaatste nommer) gemeld, dat er eene inteekening geopend was, om, ter eere van de heeren graaf *Vilain XIIII* en *de Meulenaere*, beide laatst afgetreden leden der Staten Generaal, respectievelijk voor de provinciën Oost- en West-Vlaanderen, eene gouden medaille te vervaardigen. Wij herinnerden ons op dat oogenblik niet, dat de professoren der fransche universiteit, nog zeer onlangs, eene medaille ter eere van hunnen afgetreden grootmeester, den heer *de Vatismenil*, hadden doen slaan. Wat konden dan onze heeren dagbladschrijvers, want de *Katholieke* van Gent heeft, meenen wij, het eerst deze inschrijving à 50 cents aangekondigd, wat konden deze heeren dan anders doen dan naäpen, al hadden de beide gevallen dan geene andere overeenkomst, dan het zigtbare oogmerk, om, volstrekt nutteloos, de regering te tergen. Wat inderdaad, welke overeenkomst heeft het geval van professoren, die hunnen, naar hunne gedachten, ten onregte afgestelden chef een blijk hunner achting geven, met het geval van twee leden van de Tweede Kamer, welke, volgens de grondwet, op hunnen tijd aftredende, door de Staten hunner provincie, op de grondwettigste wijze vergaderd, niet weder ingekozen worden. Wat komt een opschrift: *De regering verwerpt hen, het volk bekroont ze*, te pas. Waar, of op welke wijze heeft de regering deze heeren verworpen? Of blijkt het niet, uit de verkiezingen in alle provinciën, dat deze volkomen vrij geweest zijn, en dat de regering niet den geringsten invloed op dezelve uitgeoefend heeft. Had zij zulks willen doen, dan zou zij zekerlijk die leden der vergadering, welke zich, gedurende de laatste onrustige zitting, vrij wat erger geroerd hebben dan de heeren *Vilain XIIII* en *de Meulenaere*, en welke mede in 1829 moesten aftreden, wel uit die vergadering hebben weten te weren. Maar, neen, de regering behoeft, Gode zij dank! dergelijke middelen niet: zij, of liever de koning, want deze is, in het wezen der zaak, de regering, behoeft de naburige landen, alwaar men zulke ongeoorloofde middelen wel eens in het werk gesteld heeft, niet na te apen en zal zulks ook niet. *Il marche dans sa gloire avec la liberté*, en verlaagt zich nooit.

Waar blijft dan deze *proscriptie*, want in het fransche opschrift staat *proscrit*, hetgeen veel, zeer veel meer beteekent, dan het hollandsch woord verworpen, dat wij, bij gebreke van een ander, hebben gemeend te moeten bezigen, als beteekenende dat woord eigenlijk *verbannen, vogelvrij verklaard*, ja zelfs *ter dood gedoemd*, al naar het gebezigd wordt. Wat beteekent dan, zeggen wij, deze *proscriptie*? Even zoo weinig als de volgende woorden: *het volk bekroont ze*, ten ware men misschien een paar honderd lieden, in de beide provinciën, die *casu quo* lust mogten hebben, om hunne 50 centen in het water te werpen, het volk mogt willen noemen. Houden wij dan deze geheele medaille-historie voor loutere naäperij, voor onbehendige apenkuren, om welke de aanschouwer slechts lacht.

Wij ontdekken echter, onder het schrijven dezes, eene andere *naäperij*, die, schoon tot dus verre ook nog niet anders dan *naäperij*, echter gewigtiger gevolgen hebben kan. In ons nommer van den 8 Augustus ll., in een artikel *Ministers — Ministerie*, hebben wij beweerd, dat alles, wat in sommige nieuwspapieren tegen het ministerie wordt uitgebraakt, tegen den koning zelven gerigt is. En, zie daar komt ons het 24ste nommer van het dagblad *le Belge* in handen en wij lezen daarin een artikel, *Karel X — Willem I*, betiteld. In dat artikel vinden wij onder anderen, » dat een fransch periodiek blad, *le Globe*, tegenwoordig tegen den koning zelven spreekt, want dat Frankrijk thans met *Karel X* in openbaren strijd getreden is."

Le Belge, als een getrouw naäper van *le Globe*, kan niet ontveinzen, dat, ook bij ons, de oppositie gedwongen is, tegen de persoonlijke denkwijze des konings te strijden. Het is waar, hij werpt de schuld daarvan al weder op de ministers, die, gelijk hij zegt, sedert langen tijd den koning hadden behooren in te lichten; » maar wat is er te verwachten," vervolgt hij, » van dienaren, van welke sommigen niet blozen, hunne lijdelijke gehoorzaamheid uit te bazuinen aan eenen meester, wiens dwalingen zij voedsel verschaffen, om hunne hartstogten te voldoen, en van welke anderen hunne portefeuilles boven hun geweten en boven de openbare achting verkiezen?

» Laten wij niet wanhopen," zoo eindigt *le Belge* zijn artikel; weldra zullen de Staten Generaal bij een komen; de Tweede Kamer zal haar in de vorige zitting gehouden gedrag niet ongelijk blijven; zij zal 's konings *religie* op nieuw inlichten.

» Indien *Karel X* slechts de *ultra-rojalisten* en de *fanatieken* raadpleegt, dan is hij verloren, en dan, goeden nacht, misschien voor lang, de rust van Frankrijk.

» Indien *Willem I* ten laatsten aan het verlangen des volks voldoet, dan kan het geluk des lands nog op onwrikbare gronden gevestigd worden."

Le Belge ligt alzoo het mom af: hij en consorten zullen in het vervolg de persoonlijke denkwijze des konings bestrijden. Is het niet tijd, om, tegen deze oproerige windmakers, het *Quos ego* uit te bulderen?!

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA, van den 4 September 1829.

	G. Ct.
Het Mudde Tarwe.	f 11,59
» » Rogge.	- 5,37
» » Boekweit.	- 4,30
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	- 0,40
Grof » » idem.	- 0,20
Boter idem.	- 0,70
't ½ Ned. pond Fijn Tarwe Brood.	- 0,20
De 1 » » Grof. idem.	- 0,20
De 1 » » Boekweit.	- 0,16
De 5 » » Roggen Brood.	- 0,29
Zand Aardappelen (Vat of Mudde).	- 2,00
Het 1000 Eiken Telhout.	- 3,00
» » Doof Hout.	- 1,90
De kar Spaanders.	- 3,50
» » Struiken.	- 3,30
De 100 Mutsaard	- 3,20

Advertentiën.

* * * Op den 7 September 1829, des voormiddags ten 10 uren, zal, op de Stede *Lindenburg* onder *s' Prinsenhage*, ten verzoeke van Heeren Executeuren in de nalatenschappen van wijlen den Heer *J. F. VAN DER BORGHT*, en van Vrouwe *WILHELMINA JOSEPHA VAN DEN KIEBOOM*, worden verkocht: *twee* schoone, zwarte MERRIE PAARDEN, KOETS-CHAIS voor twee PAARDEN, BOERENWAGEN en PAARDEN-TUIGEN, gezaagde EIKEN en andere RIBBEN en PLATEN, TIMMERHOUT, TAL en BLOKHOUT, TUINGEREEDSCHAPPEN, enz.

De RIJTUIGEN en andere goederen kunnen, op zaturdag vóór de verkooping, door een ieder, ter voorschreven plaatse, worden bezigtigd en de PAARDEN op den dag der verkooping.

KONINKLYKE NEDERLANDSCHE LOTERY.

Bij de Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alléén gekwalificeerde Collectrice te *Breda*, zijn, in de thans trekkende 146e Koninklijke Nederlandsche Loterij, waarvan de trekking der 4e klasse op maandag den 7 September zal plaats hebben, Heele, Halve, Vijfde, Tiende en Twintigste loten, tegen de onderstaande prijzen, te bekomen, als:

Koop Klassikaal voor de Vierde Klasse.		KOOP ALLE KLASSE.		Verwisseling der Loten voor de Vierde Klasse.	
Heel Lot.	f 56,00	Heel Lot.	f 69,00	Heel Lot.	f 16,00
Half Lot.	- 28,00	Half Lot.	- 34,50	Half Lot.	- 8,00
Vijfde Lot.	- 11,20	Vijfde Lot.	- 13,80	Vijfde Lot.	- 3,20
Tiende Lot.	- 5,60	Tiende Lot.	- 6,90	Tiende Lot.	- 1,60
Twint. Lot.	- 2,80	Twint. Lot.	- 3,45	Twint. Lot.	- 0,80

† † † † Een VELDWACHTERS-POST in de Gemeente *Gilze* en *Rijen*, vacant zijnde, worden aspiranten naar denzelven uitgenoodigd, zich, in persoon en voorzien van getuigschrift van goed en zedig gedrag, voor den 15 September 1829, bij het Bestuur aldaar, aan te melden.

** Bij BROESE EN COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen en wordt alom verzonden:

GESCHIEDENIS VAN HET PATRONAAT-REGT, anders genoemd KOLLATIE-REGT, in verband met het CHRISTELIJK KERKBESTUUR, sints de vroegste tijden, tot op den tegenwoordigen tijd, door *A. YPEIJ*, *Doctor en Hoogleeraar der Godgeleerdheid te Groningen*. Twee Stukken compleet, f 7,00.

* * * Door BROESE & COMP., te *Breda*, is, den 29 Augustus 1829, aan de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouderen hunner woonplaats, ter vertaling in het Nederduitsch vertoond, *Romische Geschichte von* B. G. NIEBUHR; *Berlin* 1828.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.